

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Hiltegaridis historiam non temerè pro fabula habenda[m], vel sine vtili doctrina putandam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

teria, aderat & Hiltgardis Rosina comitante. Venit & cum Pon-
tifice Imperator. Magna est omnium expectatio mulierem pere-
grinam tot mirorum patraticem videre cupientium. Sed omnia
superauit expectationem, quod eam primo statim aspectu Caro-
lus agnosceret, & tamquam Imperatricem coniugem salutaret.
Agnita Hiltgardis & Pontifici, & marito omnem totius calum-
niæ seriem denarravit, Deoque & grates, & laudes dixit, qui ele-
ctos suos dedicit in via mirabili, & facit mirabilia magna. Neque
discrimina dum taxat recensuit, quæ euaserat; sed etiam innocen-
tiam suam, & Talandi calumniam detexit. Carolus veritatem
edoctus, ingenti gaudio, illam in uxorem recepit, filiis quoque
matrem Roma rediutorus. Mox deinde ira omni in Talandum
conuersa, cogitauit, quibus eum supplicijs è medio tollendum
mandaret. Sed ad clementiam ab incunabulis educata Hiltgar-
dis, inimico suo capitali vitam impetravit. Haud tamen impe-
trare potuit, quin in exilium, extra Imperij fines, relegaretur.
Tum noua latitia, nouumque festum Romæ extitit, Pontifice eos
denuo coniungente ac benedicente, & Carolo quidem *Magni*,
Hiltgardi autem *Magna* nomen tribuente. Hæc vbi Romæ gesta
sunt, reuersi in Germaniam, communī consensu, duo insignia
pietatis monumenta exædificarunt, ad honorem Dei Matris ac
Virginis: Hiltgardis quidem ex voto unum Campiduni, Carolus
autem Magnus Aquisgrani alterum: quod utrumque voluerunt
esse grati animi æternum testimonium; ob innocentiae ac veritatis
antè oppressæ, nunc autem manifestatae victoriam & triumphum.
Atque hæc verissima est utriusque ædificij sacri origo, teste Bru-
schio.

X.

Quod nun̄ ita sit, ego neque jurare volo, neque litigare. Nar-
rata narro. Authores do, non fidem, quæ sit penes authores. Scio,
esse, qui moneat, in asta Hiltgardis prodigiosa fabularum monstra,
qualia nec Rhryx elim fabulator cogitauit, nec Phedro in mentem fue-
runt, nec in Parnassa Ascreu somniauit, irrepsiſſe, & à quibusdam in
historiam, tamquam certa legitimaq; recepta admissaq;. Ego hæc pro
certis non vendo. Monstra tamen fabularum non agnosco, nec
somnia, qualia Æſopus aut Phædrus somniauit. Non enim bestie
in his gestis feruntur locutæ; sed talia narrantur, qualia passim
alio

alijs quoque heroibus leguntur contigisse. Mirabile Deus in sanctis Psal. 67. 43.
suis. Ita eorum exercet virtutem; ita probat patientiam, ita illu-
strat sanctitatem; ita denique ostendit, calumnias ad extremum
in ipsorum calumniantium infamiam redundare. Enimvero, si
demus haec ficta esse, an nihil ex illis discere licet? Fabula etsi vim S. Ambros.
veritatis non habeat, ait S. Ambrosius, *tamen rationem habet, ut ju-*
cta eam posset veritas manifestari. Referunt *seculares, virum quemda*
fuisse, ut quoties beneficio virium suarum destitutus, amicam & nutri-
cem terram impulsu aduersarij contigisset, de solo surgens magis in aduer-
sarium prenaleret; & sic occasio prostrati occasio siebat triumphi. Dabat
infirmitas fortitudinem, lapsum palmarum, ruina victoriam. Cui hac con-
uenient, nisi Christo, qui ad hoc ceoidit, ut gloriior resurgeret? Hac d.
Ambrosius. Licet ergo pari modo sive historiam, sive fabulam
Hildegardis etiam nobis ad mores accommodare.

Ac sanè multa inde hauriri possunt documenta. 1. Etiam magnatibus suas cruces, suasque ærumnas esse; ut inde humilien-
tur. Immò quò quisque est maior ac potentior, eò magis patet ad
ictus Fortuna excipiendo. 2. Hinc solatium est minorum gentium hominibus, si videant etiam Principibus, Regibus, Imperatoribus suos esse casus, sequē tantos socios habere miseriarum.
3. Monentur Principes, vt videant, cui fidant. Talandus frater
fuit Caroli Magni, nec tamen fidus fuit. Nimirum fratrum quo-
que gratia rara. 4. Si tantus Princeps, si frater Cæsar non fuit
fidus custos castitatis, quid mirum est alios quoque esse eiusdem
virtutis insidiatores? Dolendum. heu sanguineis lachrymis de-
plorandum est, quòd multi pædagogi, multi Parochi, multi Pa-
stores, pueros suos, subditos suos, oues suas ad scelus solicitent?
quasi primis stipendum, secundis beneficium, tertijs merces de-
turi, ut animas ducant ad Infernum. 5. Discimus nullam femi-
nis esse excusationem, si se sinant allici, & in fornicationes, adul-
teria, incestus consentiant. Hilgardem habent, Hilgardem
imitentur, & decipere volentes bono dolo decipient. Ad hoc à
natura astutiam acceperunt, vt astum malum, bono illudant;
non vt maritos suos decipient. 6. Ex his gestis intelligimus indi-
cia Dei, & mirabilia opera Altissimi. Sinit innocentes pati; sinit ho-
nestissimos infamari; sinit castissimos turpissimis calumnijs infamari;

XI.

Eccl. II. 4.

Aaaa 3

mari;